

Hacia Vallet Regé (Las Palmas de Gran Canaria, 19 d'abril de 1946) és una química i farmacètica espanyola. En 1974 va obtenir el doctorat en ciències químiques en la Universitat Complutense de Madrid. En 1990 és nomenada catedràtica de Química Inorgànica i directora del Departament de Química Inorgànica i Bioinorgànica de la facultat de Farmàcia d'aquesta Universitat.

En 2004 és nomenada Acadèmica de nombre de les Reials Acadèmies d'Enginyeria d'Espanya i de la Reial Acadèmia Nacional de Farmàcia en 2014. Va realitzar una extensa recerca investigadora, marcada per un clar enfoquament multidisciplinari, plasmada en més de 550 publicacions científiques recollides en el ISI web of Knowledge, la majoria a les àrees de Química i Ciència de Materials. Segons el ISI, és l'espanyola de l'àrea de Ciència de Materials més citat en les dues últimes dècades. Va formar part del Comitè Rector del programa 'Science for Peace' de l'OTAN (1999-2005), el Comitè Nacional de la CNEAI (2004-2008), i ha estat Vicepresidenta de la Reial Societat Espanyola de Química (1999-2007).

Premis i reconeixements

- Premi Franco-Español 2000 de la Société Française de Chimie.
- Premi RSEQ 2003 en Química Inorgànica.
- Premi Nacional d'Investigació Leonardo Torres Quevedo en Enginyeries el 2008.
- Premi FEIQUE de Recerca 2004.
- Premi d'Investigació "Miguel Catalán" 2013.

Marta Navarrete nació en Salvaleón (Bada; 02) el 12 de septiembre de 1980. Es una química doctora en neurociencias e investigadora española ganadora del premio Olympus para jóvenes investigadores, otorgado por la sociedad Española de neurociencias por su labor científica. Es coautora de varias publicaciones académicas y en prensa especializada sobre la función de los astrocitos. Los astrocitos son las principales y más numerosas células gliales, las cuales sirven de soporte y complementar a las neuronas. Sus estudios también se han centrado en la implicación de los astrocitos en los procesos de adicción a las drogas y en enfermedades neurodegenerativas como el Alzheimer.

Maria del Carmen Pérez Díe (Madrid, 1953) es una egiptologa, conservadora e investigadora española. Desde 1980 trabaja en el Museo Arqueológico Nacional como Conservadora Jefa del Departamento de Antigüedades Egipcias y del Oriente Próximo. En 1991 ocupó la dirección del Museo Arqueológico Nacional hasta el año 1997. Despues de especializarse en Egiptología y Museología en El Cairo y París, Pérez Díe continuó con sus estudios universitarios en la Universidad Complutense de Madrid donde obtuvo su doctorado con Premio Extraordinario en Historia Antigua (1990) y cuya tesis fue "Heracleopolis Magna durante el tercer periodo Intermedio" en 1984. Actualmente es miembro de diferentes comités y asociaciones como el Comité International pour L'Egyptologie, la Asociación Española de Egiptología y del Comité Español para el salvamento de Fira.

Premios: Premio Nacional de la Sociedad Geográfica Española (2009), la Condecoración de la Encomienda de Número de la Orden de Isabel la Católica y la Medalla de Oro del Supreme Council of Antiquities de Egipto.

INTRODUCCIÓ

Celia Sánchez-Ramos (Zaragoza, 1959), és una farmacèutica i investigadora en el àrea de protecció i prevenció de la visió espanyola. És doctora en el àrea de Medicina preventiva i salut pública per l'Universitat Complutense de Madrid (UCM) i doctora en ciències de la visió per l'Universitat Europea. Licenciada en farmàcia y diplomada en Òptica i Optometria.

En 2012 va ser investida DOCTORA HONORIS CAUSA per l'Universitat Internacional Menéndez Pelayo per el seu suport a la transferència del coneixement científic a la societat.

PREMIS

- Medalla d'or del Gran premi d'invençions de Ginebra (2010)
- Millor Inventora de l'any (2009)
- Medalla d'or, a la millor invenció de l'àrea Sanitària
- Millor patent espanyola.

i

PATENTS

- Lent de contacte terapèutic, per als ulls pseudoafàgics.
- Lent oftalmològica terapèutica,
- Dispositiu de lluminació amb filtre terapèutic i profilàtic.
- Components de prevenció per ulls secs i de Teràpia i profilaxi
- Font d'il·luminació amb emissió reduïda de longituds d'ona curta, Y MÉS....

En 2014 va ser seleccionada per la revista QUB, en col·laboració amb el consell superior d'investigacions científiques i el consell superior d'esports, per la primera secció espanyola de la ciència composta per tres científics espanyols destacats a escala internacional.

La seua activitat docent s'ha desenvolupat desde 1986, de forma ininterrumpuda en estudis de Diplomatura, de grau (òptica, fisiologia, percepció visual) de Master (neuroprotecció, mètodes, i tècniques psicofísiques i electrofisiològiques, mètodes d'investigació en visió) i en programes de doctorat (medicina, CC fisiques i Òptica).

Paloma Domingo

Paloma Domingo és la directora general de la entitat de FECHT (La fundació espanyola per a la ciència i tecnologia). Abans de treballar com a directora general de la FECHT va ser professora en la universitat Carlos III de Madrid. Després de treballar com a professora, va ser promoguda com a directora del Servei de Emprenediment i la Innovació, i més tard com a directora del seu Parc Científic i responsable de la Oficina de Transferència de Resultats de Informació. Paloma Domingo viu a Madrid (Espanya), ella va estudiar en la universitat Politécnica de Madrid. Paloma és llicenciada en Ciències Fisiques especialitzada en Astrofísica per la Universitat Complutense de Madrid i és doctora de informàtica per la Universitat Politécnica de Madrid. Des de 1984 fins a 1989, va desenvolupar un doctorat per a la empresa de telecomunicacions, Entel. A més entre 1989 i 1990 va ser directora de l'ingenieria del coneixement, també en Entel. Després dels seus experiments en Entel es va traslladar a la docència en la universitat de Carlos III de Madrid, on va impartir classes de informàtica des de 1994 fins al 2000. Després de la seva experiència com professora, va ser promoguda a Responsable de Pràctiques Acadèmiques en una empresa també en la Universitat Carlos III, on va ocupar el càrrec de 2000 a 2002, quan va ser promoguda com Subdirectora del Parc Científic que el va ocupar fins 2012. Per últim, partint de 2018 va ser nomenada Directora general de la FECHT.

MONTSE ~ CALLEJA

- Montserrat Calleja Gómez va néixer a Ourense el 1973 i és una biomecànica espanyola. Actualment és investigadora científica del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) al Institut de Microelectrònica de Madrid. Ha estudiat Ciències Físiques per la Universitat de Santiago de Compostela. I ha treballat en Nanotecnologia i biosensors. Actualment lidera un projecte que té com a objectiu l'estudi de les propietats mecàniques de les cèl·lules i la relació amb el càncer.
- Va tenir una beca al final dels 90 a la Comunitat de Madrid. Va ser el principi de la seua carrera científica, un projecte amb el professor Ricardo García. Després, va aconseguir una beca de quatre anys, també a la Comunitat de Madrid, que aleshores donava els millors beques a Espanya. Quan va acabar la beca, va tornar a Galícia per doctorar-se. Els meus pares Montse y Antonio i els meus germans la van apoyar molt. Va passar dos hiverns a Dinamarca. També va ostindre una beca Marie Curie de Estats Units. Després de un contracte Ramón y Cajal y una altra beca de la Comunitat de Madrid, de nou, per crear un grup d'investigació. Javier Tamayo y yo, que erem els fundadors, estàrem interessats en la Biologia, els biosensors i temes de càncer. Es va casar amb Javier Tamayo y varen tenir dos fills. Quan va tornar de Dinamarca, va llançar el seu grup, y la falta de recursos ens va fer originals i així, van superar alguns grups. La seua meta va ser aconseguir uns biosensors amb major sensibilitat.
- Una de les treballs més destacables va ser un espectòmetre de masses biomecànic per pesar proteïnes individuals, lo qual es molt important per a l'estudi d'enfermedats més greus com el càncer. Es titular de set patents. Y a més, es promotora y cofundadora de la empresa ap nanotecnologia Mecumins, que es dedica a comercialitzar tecnologia, com sensors per a medicina y explota patents del CSIC. Ha patentat a més de 53 articles, dos d'aquests en Nature Nanotechnology. Lidera el projecte NANOFORCES, un dels prestigiós Starting Grant concedida pel Consell Europeu de Investigació. Ha aconseguit el premi "Dones a conèixer" 2018. En 2018 va formar part de la Selecció Què de Ciona y va aconseguir el premi Miguel Català 2012 per investigadora menor de 40 anys.

Pilar Mateo és una científica reconeguda internacionalment. Es troba entre les 10 científiques més prestigioses d'Espanya i entre les 100 primeres a nivell mundial. Ella va néixer a València, Espanya. És doctora en química per la Universitat de València.

De 1999 a 2003 va ser directora general de cooperació al Desenvolupament de la Generalitat, i en 2003 es va convertir en directora de l'Agència Valenciana per a la Cooperació per al Desenvolupament. És presidenta de Momin (Moviment dones indígenes del món) i presidenta de la Fundació Ciència i Coneixement en Acció (CycA), creada per ella mateixa. A més és Ambaixadora d'Honor de la Nació Guaraní. Va ser finalista del premi Princesa d'Astúries de Cooperació Internacional, i va obtindre el premi Unicef Comitè Espanyol a la promoció de la salut i el medi ambient.

Va inventar una pintura insecticida (Inesfly) que s'ha demostrat eficaç per a reduir el mal de Chagas, el dengue, la malària i fins i tot el virus de Nil. Per a Pilar Mateo sempre ha sigut més important ajudar al major nombre de persones que guanyar diners en el seu negoci amb els seus descobriments. És una persona molt implicada a transformar l'entorn dels més pobres, passa gran part de l'any en el seu llagaret bolivià.

Pilar Mateo contagia la seua rebeldia per a canviar una injustícia, la mort que espera a milers de persones només per ser pobres. La pintura que ella va inventar, Inesfly, una pintura insecticida composta de microcàpsules polimèriques que fan possible un alliberament lent dels productes que intrudeix d'ins d'elles.

BIOGRAFIA

María Antonia Blasco Marhuenda (Alicante, 1965), conocida como María Blasco, es una científica española especializada en los telomeros y la telomerasa. Desde el 22 de junio de 2011 dirige en España el Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas (CNIO).

Se licenció, en el año 1988, en Ciencias Biológicas por la Universidad Autónoma de Madrid y obtuvo el doctorado en 1993 en Bioquímica y Biología Molecular por la misma universidad bajo la dirección de Margarita Salas Fidalgo, del Centro de Biología Molecular Severo Ochoa (UAM-CSIC), en Madrid. Ese mismo año se trasladó para ocupar un puesto como investigadora postdoctoral en el laboratorio de la Dra. Carol Greider; donde estuvo hasta el año 1997 en que comenzó su andadura de investigación como jefa de grupo y científica del CSIC en el Departamento de Inmunología y Oncología. En 2003 se incorporó al Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas (CNIO) entonces bajo la dirección del doctor Mariano Barbacid. Desde el 22 de junio de 2011 dirige el CNIO, una institución en la que cerca de quinientas personas trabajan para desterrar el cáncer.

María Josefa Yzuel nació en Jaca (Huesca) en 1940. Se licenció en Ciencias Físicas en la Universidad de Zaragoza. Es la primera mujer en España que fue Profesora de Universidad en el área de física en el año 1966. Fue en profesora en las universidades de Granada y Zaragoza. En 1982 consiguió ser Catedrática de Universidad. Desde 1983 forma parte del personal académico de la Universidad Autónoma de Barcelona (UAB), donde actualmente trabaja como profesora emérita. En la UAB, ha llevado a cabo tareas docentes, de investigación, y ha participado en diferentes órganos de gobierno.

Su investigación se ha centrado siempre en el campo de la Óptica, contribuyendo con publicaciones científicas y tesis doctorales. También fundó el "Laboratori de Processat d'Imatges" en la UAB.

Es Académica Numeraria de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona, de la Academia de Ciencias de Granada y de la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas, Químicas y Naturales de Zaragoza.

A lo largo de su carrera ha sido premiada y reconocida por sus investigaciones, tanto a nivel nacional como internacional. Destaca su nombramiento como Presidenta de la Sociedad Española de Óptica y su doctorado honoris causa por la Universidad Miguel Hernández. A nivel internacional destaca por haber sido miembro de la junta directiva de diversas asociaciones científicas. Fue nombrada Presidenta del Comité español para la celebración en 2015, del Año Internacional de la Luz, declarado por la UNESCO, que organizó numerosas actividades para mostrar a la sociedad como la ciencia y las tecnologías basadas en la luz mejoran la calidad de vida de las personas.

A lo largo de su carrera ha manifestado su interés y compromiso en la promoción del papel de las mujeres en la ciencia. Es socia de la Asociación de Mujeres Investigadoras y Tecnólogas (AMIT) y participa activamente en las actividades del nodo catalán de ésta asociación (AMIT-cat). Este trabajo en favor de los derechos de las mujeres ha sido reconocido y premiado en 2011 por la UAB.

Josefina Castellvi i Piulachs

* Josefina Castellvi i Piulachs naix a Barcelona l'1 de juliol de 1935, un any abans de l'esclat de la guerra espanyola (1.936-1.939). El seu pare era metge i juntament amb la seua mare, tenien molt clar donar una bona educació des de ben petites. Quan va començar a estudiar biologia a Barcelona, al seu curs hi havien 12 persones matriculades i quan va acabar la carrera, al l'any 1.957, van acabar només dues persones. Com que ella va decidir dedicarse a la investigació, va fer una estada 2 anys a França amb una beca del govern Francès per a especialitzar-se a bacteriologia marina. L'any 1.960 va rebre el premi extraordinari de llicenciatura en biologia i va començar a treballar com becaria a l'actual institut de ciències del mar de Barcelona, dependent del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC). En (1.969) va obtenir el doctorat a la universitat de Barcelona. El seu interès per l'estudi dels bacteris en ambients extrems la va fer participar en l'expedició de 1.984 a l'Antàrtida que va donar lloc tres anys després a l'establiment de la primera base antàrtica espanyola. En 1.989 va ser nomenada cap de la base (abans dirigida per Antoni Ballester) per la malaltia de Antoni Ballester, càrrec que va ocupar fins al 1.994. Va ser la primera dona nomenada cap d'una base antàrtica. Ha publicat 74 treballs científics 36 campanyes oceanogràfiques 8 d'elles a l'Antàrtida. Es va ocupar de diversos càrrecs de direcció. En 2.014 es va estrenar la pel·lícula documental d'Albert Solé "Els records Glacials"; en la que ella participa retornant a l'Antàrtida. Li han donat 13 premis en la seua trayectoria professional.

Encara segueix col·laborant i ajudant

Flora de Pablo es una mujer científica española, nació el 25 de febrero de 1952 en Salamanca.

Licenciada en Medicina i Diplomada en Psicología en 1975, por la Universidad de Salamanca, Doctora en Medicina Interna y Endocrinología en 1979. Después del doctorado viajó a Estados Unidos, allí vivió durante 10 años trabajando en Bethesda i Caltech. En 1991 regresó a España donde se puso a trabajar como Investigadora Científica del consejo superior de Madrid. Fue entonces cuando creó el grupo de (laboratorio 3D).

Entre 2007 y 2008 fue directora general del instituto de salud Carlos III. En la actualidad es profesora de investigación del CSIC.

Ha publicado más de 140 artículos en revistas de reconocido prestigio, ha editado varios libros y ha dirigido trece tesis doctorales.

Investigadora puntera y madre de una hija, desde hace mucho tiempo ha denunciado la falta de reconocimiento del trabajo de las mujeres científicas i tecnólogas, cuya preocupación la ha hecho pública en prensa y artículos de divulgación. En enero del 2000 publicó en (el país) el artículo *Mujer y Ciencia desde la Europa del Sur*, por el que recibió el VIII premio de divulgación feminista (Carmen de Burgos) 2001.

Ha conseguido 8 premios y reconocimientos a nivel internacional, entre uno de ellos: elegida durante dos años seguidos entre las 100 mujeres más importantes de España. Ella se define como: una investigadora dedicada y vocacional, madre involucrada, mujer de la transición española y una convencida activista por la igualdad.

Morroale estudió Ciencias Químicas, licencia que acabó en 1951 en la universidad de Granada. En 1955 realizó la tesis doctoral juntas con el catedrático Enrique Gutiérrez Ríos. Completó la tesis ~~con una~~ ^{en} una estancia posterior en la Universidad de Leiden (Países Bajos) con Andreas Querido. En 1957 ingresó en el CSIC como Colaboradora Científica incorporándose al Centro de Investigaciones Biológicas, y, como Investigadora Científica, fundó la Sección de Estudios Tiroideos del Instituto Gregorio Marañón.

Volvió a España en 1958, al Centro de Investigaciones Biológicas. Entre 1975 y 1980 fue directora del Endocrinología y Metabolismo Gregorio Marañón. Después, se trasladó al Campus de la facultad de Medicina de la Universidad Autónoma de Madrid y de su laboratorio surgió el actual instituto de Investigaciones Biomédicas. También formó parte y presidió la Sociedad Española de Endocrinología y fue miembro fundador la European Thyroid Association de 1975 a 1979 y la presidió en 1977.

Aparte de acumular más de 200 trabajos científicos publicados, su investigación de la tiroide permitió erradicar el bocio por falta de yodo. Al comercializarse la sal yodada contribuyó decisivamente en aportar suplementos de yodo a las madres embarazadas para asegurar que el desarrollo cerebral del feto sea correcto. Según Juan Bernal y Alberto Sols de Madrid, "Su trabajo ha tenido un gran impacto en acciones de salud pública que han evitado miles de casos de retraso mental".

En 1975 se trasladó con su grupo a la facultad de ~~medicina~~ de la UAM, constituyendo un núcleo que junto al Instituto de Enzimología fue la base del futuro Instituto de Investigaciones Biomédicas. Años después, Unicef adoptó la prueba y comenzó a aplicarla en todo el mundo, y desde 1990 la OMS ~~recoje~~ en su tabla de desechos de consumo durante el embarazo y primera infancia.

PABLO BALAGUER

Qui és?

Alicia Galterón Fazón és una físca i investigadora que va formar part de l'equip que va detectar el Bosó de Higgs (H^0) de l'Organització Europea per a la Recerca Nuclear (CERN).

FORMACIÓ

Alicia Galterón Fazón, que va realitzar la seva licenciació i doctorat en ciències Físiques per la universitat de Cantàbria, va realitzar la tesi doctoral al sistema d'alineament de la càmera de muons del detector CMS, dins de l'institut de Física (IFCA). Centre Mixt del Consell Superior de Recerca Científiques (CSIC), la universitat de Cantàbria (UC). Després de acabar la seva tesi, l'any 2006, va treballar a l'Institut Nacional de Física Nuclear (INFN) de la universitat de Pòdua, a Itàlia entre 2007 i 2009.

QUE VA DESCOBIR?

Bosó de Higgs (H^0). La partícula elementar proposta dins del model estàndard de la física de partícules té una importància fonamental, ja que és seu l'existeixència confirma l'autènticitat del camp de Higgs que permet donar una explicació al fet que algunes partícules comuniuin massa, com els bosons W, Z si que en tungstè.

En un espai buit, el camp de Higgs adquireix un valor diferent a zero, que roman constant en el temps, en tot lloc de l'univers.

INFO

Maria Moreno Claver va nàixer el 1984 (València) i es va llicenciar en la universitat de valència el 2007.

Poc després, va realitzar el mòster en Física avançada en la UV

Aquí va entrar per primera vegada amb la investigació de física de partícules i, posteriorment, amb l'experiment "ATLAS"¹, projecte on col·laboren més de 3000 científics ademés de l'institut de Física corpuscular.

La seva tesi de fi de mòster la va realitzar sobre les proves que simulaven les col·lisions que ocorrenen a l'interior de l'atles.

L'atles ATLAS es va posar en marxa en 2008, però per un accident van haver que suspendre.

1: L'atles és el colisionador de Hadrons² més gran del món (27 km) de circumferència

2: Aquesta màquina funciona d'aquesta manera: dos Hadrons s'accelerem al 99,99% per de la velocitat de la llum i es colisionen, creant una energia altíssima, encara que a nivell subatòmic.

Aclaracions

Maria Moreno va fer la seua tesi baix la supervisió de Maria José Costa Merquida, actual vice-direccora del ITC i experta en la física del quark top, que és a partícula elemental més pesada que es coneix.

Maria Moreno va començar el seu doctorat amb una beca JAE del CSIC, seguint així Josep Costa Merquida la direccora.

Rosa María Menéndez López, naix a Cudillero, Astúries, 12 de febrer de 1956. És una destacada investigadora i científica espanyola, presidenta del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) en l'actualitat.

Ha col·laborat amb nombroses indústries del sector elèctric, aeronàutic, carboquímic i petroquímic i ha presidit associacions de recerca i d'investigadores i ha publicat infinitat d'articles i llibres. També té nombroses patents.

La seua investigació en relació amb els materials i l'energia, havent-se ocupat sobre tot de millorar els processos de conversió del carbó i dels seus derivats, així com els procedents del petroli, iniciant una investigació sobre el grafè i el seu ús en diverses aplicacions, com l'emmagatzematge d'energia i els reactors nuclears de fusió, i també al camp de la biomedicina. Ha col·laborat igualment amb moltes universitats estrangeres. En el 2008 va dirigir l'institut nacional del carbó i des de 2007 presideix el CSIC, sent la primera dona que ocupa aquest lloc.

El 1996 va rebre el premi "Shunk Carbon Award", de l'empresa Shunk, a investigadora jove, per la seua contribució a la ciència dels materials de carboni. El 2007 li donaren el "Premi Vital Álvarez Buylla", de la UNESCO i l'Ajuntament de Mieres, per la seua contribució al desenvolupament i divulgació de la Ciència. El 2009 va obtenir el prestigiós "Premi DuPont de la Ciència". El 2016 va rebre el "Premi de l'Associació Espanyola de Materials", per la seua carrera científica, i també el "Premi al Talent Expert" de la Human Age i Cinc Diaris, i el "Premi Innovació Diari de Lleó".